

Forfatter: Udrag fra Fjorten eventyr og fortællinger

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 257.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296364902944/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

Araberer i Constantinopel

- 161 *Stambul*(s): tyrkisk navn for Konstantinopel (Istanbul) – *Sophienoscheen*: eller Hagia Sophia, opført under kejser Justinian (527-65) som kirke, efter den tyrkiske erobring omdannet til moské. – *Seraillens*: (tyrk.-fr.) paladsets, specielt om den del, der bebos af sultanens harem. – *Fes*: (arab.-fr.) fez, rund skyggeløs filthue. – *Kafian*: (tyrk.) lang overklædning. – (gul)blommede: blomstrede. – *Entari*: orientalsk underklædning.
- 162 *Affenbøkken*: flagermusen. – *Schavler*: (pers.) sjaler.
- 163 *Franker*(sappen): i orienten betegnelse for vesteuropæere. – *Capulschis*: (tyrk.) dorvogtere. – *fast*: næsten. – *duumme*: svagtsynede. – *Vezirer*: (tyrk.) ministre. – *Silkesnoren*: Som tegn på, at en underordnet burde begå selvmord, fik han sendt en silkesnor at kvæle sig i.
- 164 *Leanders Taarn*: fyrtårn på den lilleasiatiske kyst af Bosphorus. – *Speilet*: agterspejlet.

Skolekammeraterne

- 165 *Hospitalet*: Frederiks Hospital mellem Bredgade og Amaliegade, grundlagt 1752. – *magnetisk Cure*: Den tyske læge F.A. Mesmer (1734-1815) udviklede en kur, der bestod i, at lægen eller magnetsøren stredte på patienten og strøg hen over ham med hænderne. – *Frokest*: morgenmad. – *den animalske Magnetisme*: Mesmers betegnelse for den af ham udviklede kur og dens teoretiske grundlag: overbevisningen om den dyriske og den menneskelige kropps evne til at træde i forbindelse med himmellegemerne og med luften.
- 166 *de store Dydsstykker*: Jesus, der iflg. rationalismen ikke, som kristendommen traditionelt lærer, var gudmenneket, men det fuldkomne menneske. Jesus udførte helbredelsesunderer på sabbaten, Mattæus 12,9-14. – *Aandens ... Høitid*: Pisen er en mundefest for Helligåndens udgydelse. Apostlenes Gerninger 2,1-13. – *chirurgiske Academi*: stiftedes 22. juni 1785 som læreanstalt for kirurgerne, der indtil 1838 gennemgik en uddannelse, som var uafhængig af den medicinske. – *blommede*: blomstrede. – *Ammoniens*: (lat.) medhjælper. – *Agent*: større købmand.
- 167 *David Marcks Fabrik*: ikke identificeret. – *Sybhule*: en fra antikken overtaget betegnelse for en gammel spåkvinde.
- 168 *Anatom*: person, der skærer lig op for at undersøge de indre dele.
- 169 *magnetisk Søvn*: den hypnose lignende tilstand, magnetisøren fremkalder hos patienten. – *alt*: allerede.
- 170 *(Vim)kappen*: knæppen. – *Camera obscura*: (lat.) mørkt kammer, apparat, der kaster billeder op på en væg eller i et mørkt kammer. – *Dator ...* (lat.) doktor i fysiologi og overordentlig professor i den naturlige og overnaturlige magi; titlen er selvsagt, men nok hentet fra et berømt magisk værk, der tilfaldes Johann Faust (ca. 1490-1539): *Magia naturalis*.